

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

DATA URODZENIA UCZNIĄ

dzień miesiąc rok

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY

*miejsce
na naklejkę
z kodem*

EGZAMIN
W TRZECIEJ KLASIE GIMNAZJUM
Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW
MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

KWIECIEŃ 2005

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 12 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Zestaw egzaminacyjny zawiera 25 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiązuje długopisem lub piórem.
5. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
A. **X** C. D.
6. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:
A. **(X)** **X** D.
7. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
TAK NIE

Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
TAK **X**
8. Pozostałe zadania wykonaj bezpośrednio pod poleceniami.
Pomyłki przekreśl.
9. Na ostatniej stronie znajduje się brudnopis, z którego możesz skorzystać.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

**Czas pracy:
do 180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

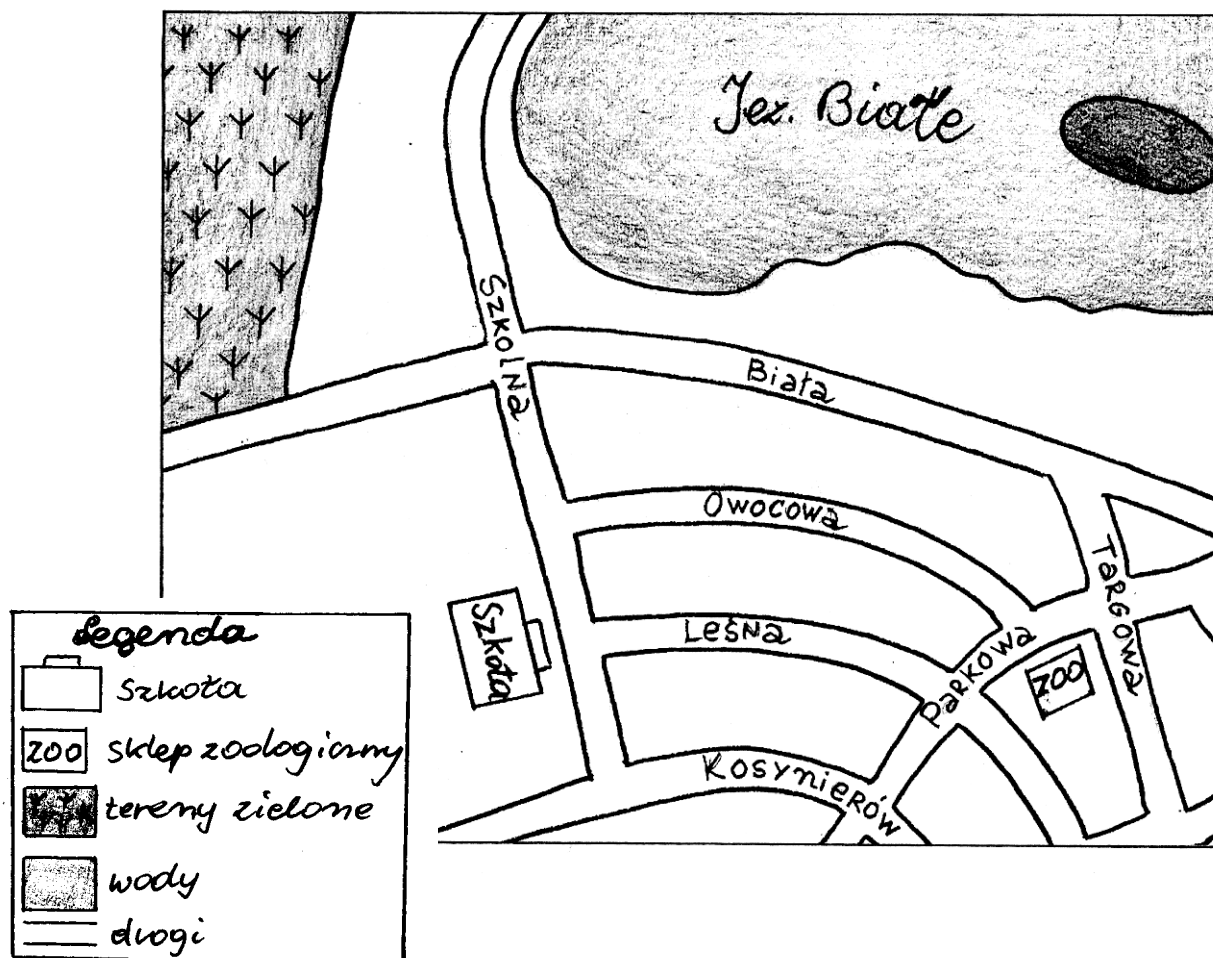
Powodzenia!

GM-A8-052

„Zwierzęta wokół nas”

Informacje do zadań 1. i 2.

Janek narysował fragment planu miasta.

Zadanie 1.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Najkrótsza droga ze szkoły do sklepu zoologicznego wiedzie ulicami Leśną i Parkową.

TAK NIE

Ulice Targowa i Szkolna są jednakowej długości.

TAK NIE

Zadanie 2.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Ulica Szkolna biegnie obok jeziora

A. Białego.

B. Leśnego.

C. Owocowego.

D. Parkowego.

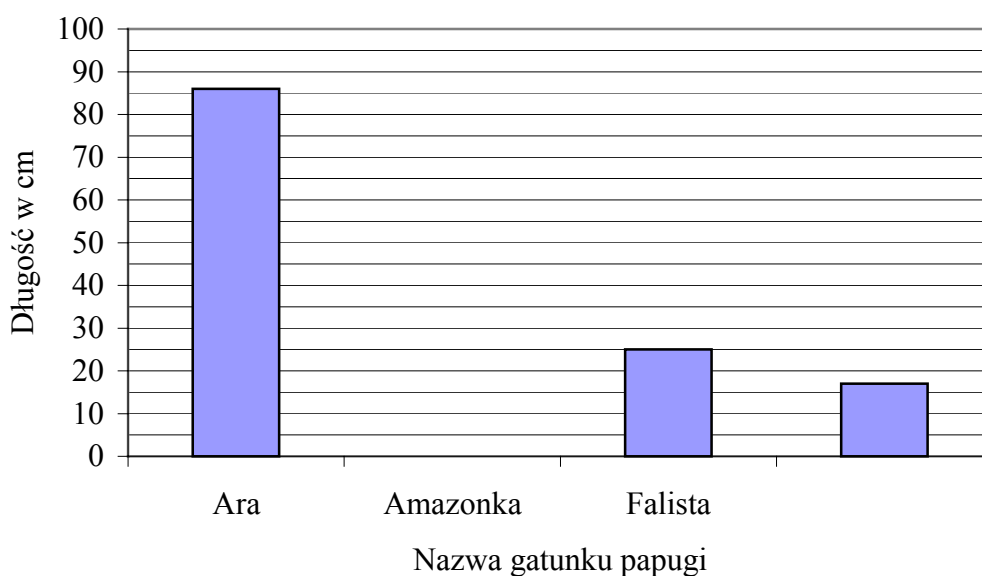
Zadanie 6.

Przeczytaj tekst.

Na świecie żyje wiele gatunków papug, które mają różną długość np. papuga ara może mieć nawet 86 cm, amazonka 35 cm, falista 25 cm, a papuga szlachetna 17 cm.

Na podstawie: *Encyklopedia Powszechna*, Tom XII Poznań 1996.

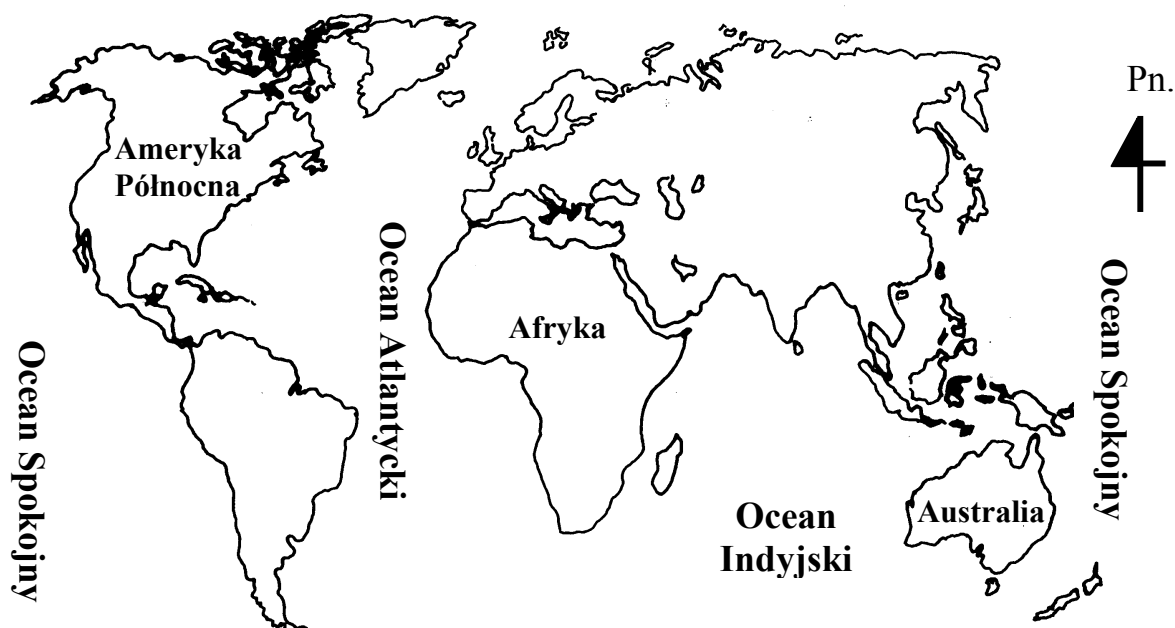
Na podstawie tekstu uzupełnij poniższy wykres.

Zadanie 7.

Papuga falista zamieszkuje Australię.

Zapoznaj się z mapą i wypisz nazwy oceanów, które oblewają Australię.

Na podstawie: *Szkolny Atlas Geograficzny*, Warszawa 1998.

Zadanie 8.

**Korzystając z mapy z zadania 7., zaznacz poprawną odpowiedź.
Ameryka Północna leży od Afryki na**

A. północny wschód.
C. południowy wschód.

B. północny zachód.
D. południowy zachód.

Zadanie 9.

Uzupełnij zdania.

Ptaki żyjące dziko są bardzo pożyteczne, ponieważ

Od dłuższego czasu liczba ptaków zmniejsza się, dlatego należy

Dzięki obrączkowaniu ptaków można uzyskać informacje na temat

Zadanie 10.

Jacek zauważył ptasie gniazdo z jajami.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Jacek powinien spokojnie oddalić się, nie dotykając gniazda ani jaj.

TAK NIE

Jacek powinien wyjąć jaja z gniazda, obejrzeć je dokładnie i odłożyć na miejsce.

TAK NIE

Jacek powinien wyjąć jaja z gniazda, by pokazać je kolegom w szkole.

TAK NIE

Zadanie 11.

Gołąb, podobnie jak wiele innych ptaków, może latać długo i wytrwale.

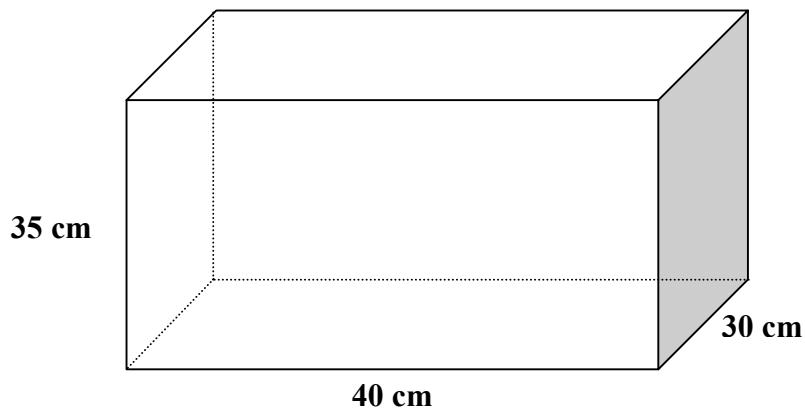
Uzupełnij zdanie, wstawiając wyraz z ramki.

Gdy w czasie lotu gołębia wieje wiatr zgodnie z kierunkiem jego lotu, gołąb będzie leciał _____.

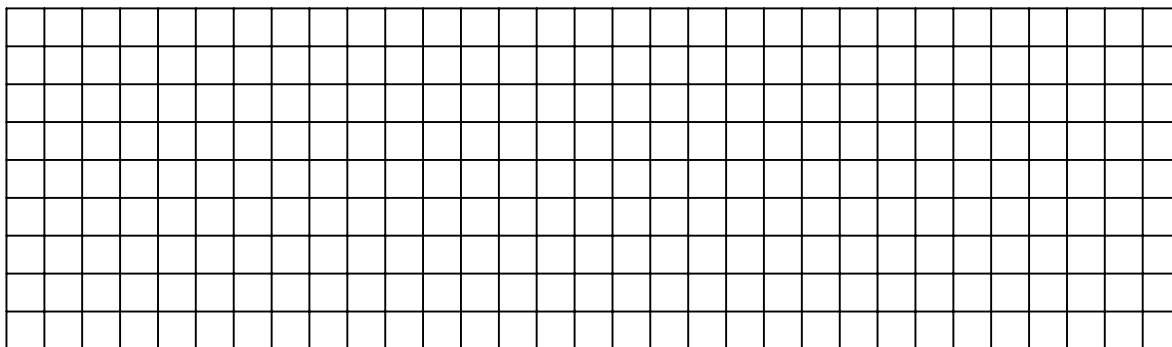
wolniej, szybciej, dłużej

Zadanie 12.

Adam kupił akwarium o wymiarach przedstawionych na rysunku.

**Ile wody trzeba nalać, aby całkowicie wypełnić to akwarium?
Zapisz obliczenia i odpowiedź.**

Odp. _____.

Zadanie 13.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Wodę w akwarium można podgrzać grzałką, odłączoną od źródła prądu.

TAK NIE

Aby utrzymać właściwą temperaturę wody w akwariu należy używać termometru i grzałki.

TAK NIE

Zadanie 14.

Moc grzałki do podgrzewania wody powinna być dostosowana do wielkości akwarium.

Zapoznaj się z tabelą.

Pojemność akwarium (w litrach)	20	80	140	200	260	300
Moc grzałki (w watach)	22	55	80	101	121	133

Na podstawie: *Akwarium w mieszkaniu*, Poznań 1986.

Napisz, jaka jest zależność między wymaganą mocą grzałki a pojemnością akwarium.

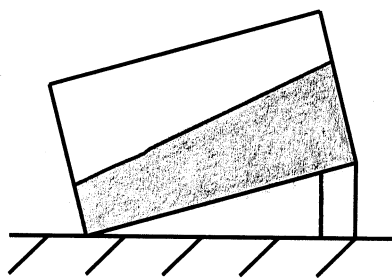
Im większa pojemność akwarium, tym moc grzałki powinna być

_____.

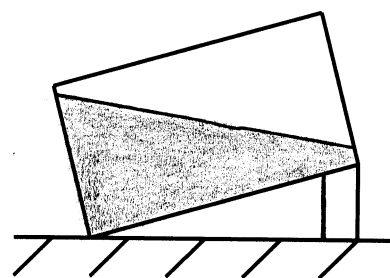
Zadanie 15.

Przyjrzyj się rysunkom przedstawiającym akwarium napelnione wodą i podniesione z jednej strony.

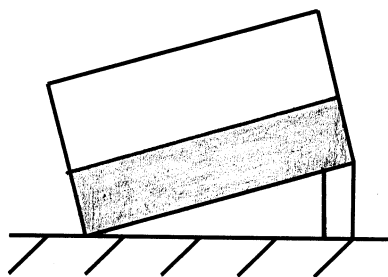
Postaw znak X pod rysunkiem, na którym prawidłowo zaznaczony jest poziom wody w akwarium (kolor szary).

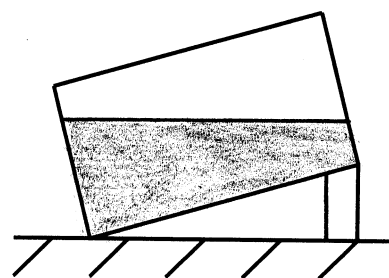
A.

B.

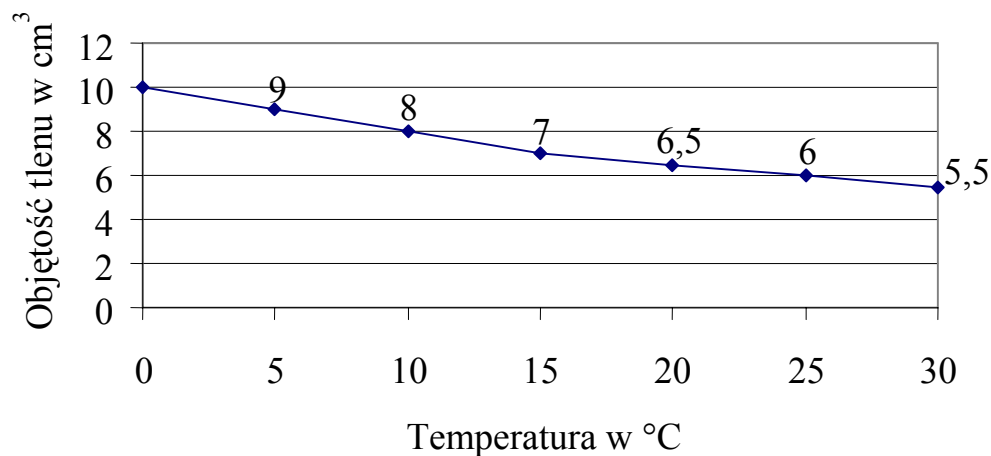
C.

D.

Zadanie 16.

Wykres przedstawia zależność ilości tlenu znajdującego się w wodzie akwarium od jej temperatury.

Na podstawie: *Akwarium w mieszkaniu*, Poznań 1986.

Dokończ zdanie.

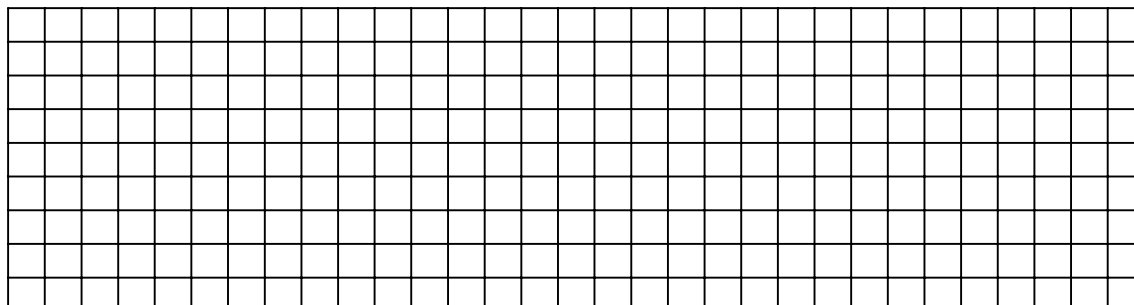
Im temperatura wody jest wyższa, tym zawartość tlenu jest _____.

Zadanie 17.

Na Ziemi żyje 35 gatunków psowatych, wśród których wymienia się 7 najbardziej znanych przedstawicieli: szakal, kojot, dingo, jenot, wilk, lis, pies domowy.

Oblicz, jaki procent wszystkich gatunków psowatych stanowią najbardziej znane gatunki wymienione w zadaniu.

Zapisz obliczenia.

Odp. _____.

Zadanie 18.

Marysia czesała długowłosego psa plastikową szczotką. Kiedy zbliżała szczotkę do grzbietu psa, sierść podnosiła się w kierunku szczotki.

Wyjaśnij to zjawisko.

Zadanie 19.

Janek chce kupić psa, który nie wyrośnie na dużego.

Którą z ofert sklepu zoologicznego powinien wybrać?

BULLDOG	wysokość ok. 40 cm	masa ciała 25 - 27,5 kg
COLLIE	wysokość ok. 55 cm	masa ciała 20 - 30 kg
PEKIŃCZYK	wysokość ok. 20 cm	masa ciała 3 - 5 kg

Na podstawie: L. Smyczyński, *Psy, rasy i wychowanie*, Warszawa 1989.

Uzupełnij zdanie.

Janek powinien kupić psa rasy _____.

Zadanie 20.

Pokarm dla zwierząt powinien zawierać białko, węglowodany i tłuszcz zwierzęcy.

Połącz linią nazwy składników pokarmowych z nazwami produktów, w których występują.

białko

węglowodany

tłuszcz zwierzęcy

ziemniaki, kasza

kasza, mięso

mięso, fasola

słonina, boczek

Zadanie 23.

Połącz linią nazwę gromady zwierząt z odpowiednim opisem.

ssaki	zmiennocieplne, ciało pokryte łuskami, oddychają skrzelami, mają płetwy
ryby	stałocieplne, ciało pokryte piórami, oddychają płucami, składają jaja osłonięte skorupką
	stałocieplne, ciało pokryte sierścią, żyworodne, oddychają płucami

Zadanie 24.

W procesie oddychania powstaje dwutlenek węgla.

Zaznacz prawidłowy wzór chemiczny dwutlenku węgla.

A. CO

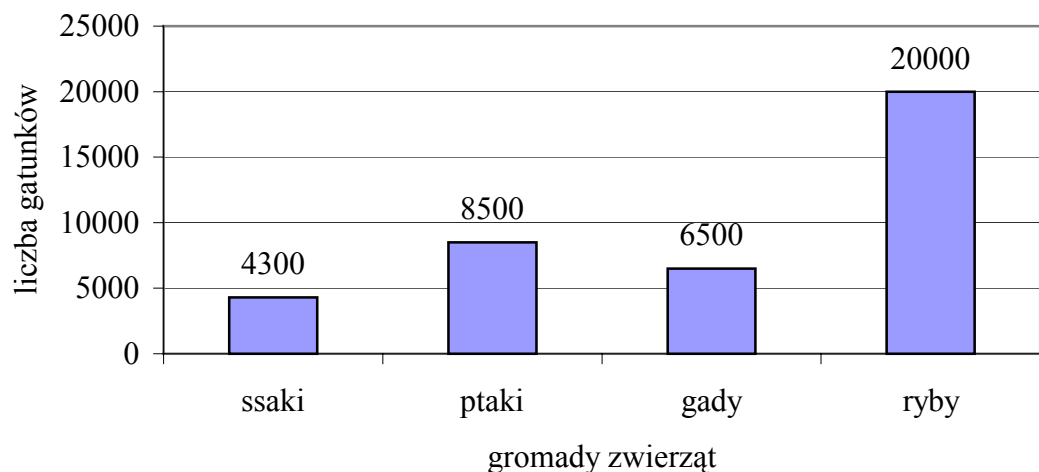
B. SO₂

C. CO₂

D. SO₃

Zadanie 25.

Wykres przedstawia liczbę współcześnie żyjących gatunków ssaków, ptaków, gadów i ryb.

*Nowa encyklopedia powszechna PWN, 1998.
Władysław Strojny, Nasze zwierzęta, 1985.*

Na podstawie wykresu uzupełnij zdania.

Współcześnie żyje 20 000 gatunków _____.

Prawie pięciokrotnie mniejsza jest liczba gatunków _____.

Brudnopis